

...

A KÚRIA

mint felülvizsgálati bíróság

í t é l e t e

Az ügy száma:

Kfv.V.35.217/2025/9.

A tanács tagjai:

dr. Márton Gizella tanácselnök

dr. Demjén Péter előadó bíró

dr. Darák Péter bíró

Ságiné dr. Márkus Anett bíró

dr. Stefancsik Márta bíró

A felperes:

Zrt Zrt.

(cím1)

A felperesi képviselő:

dr. Lassányi Gábor Krisztián ügyvéd

(cím2)

Az alperes:

Budapest Főváros Kormányhivatala

(cím3)

Az alperes képviselője:

dr. Farkas László Zoltán kamarai jogtanácsos

(Budapest Főváros Kormányhivatala Jogi és Koordinációs Főosztály Perképviseleti Osztály;
cím4)

A per tárgya: helyi adóügy

A felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél: a felperes

A felülvizsgálattal támadott határozat: Fővárosi Törvényszék

41.K.700.124/2025/14. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 41.K.700.124/2025/14. számú ítéletét megváltoztatja, az alperes BP/1010/00210-9/2024. számú határozatát – az elsőfokú adóhatóság FPH001/11431-11/2023. számú határozatára kiterjedően – megsemmisíti, és az elsőfokú adóhatóságot új eljárás lefolytatására kötelezi.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 71.120 (hetvenegyezer-százhusz) forint felülvizsgálati perköltséget.

A 30.000 (harmincezer) forint kereseti illeték és a 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes Budapest Főváros Önkormányzata főjegyzőjéhez (a továbbiakban: önkormányzati adóhatóság) 2023. május 10-én előterjesztett beadványában az adószámláján fennálló 50.902.617 forint tartozás elévülés miatti törlését kérte (a továbbiakban: Kérelem).

[2] Az önkormányzati adóhatóság az FPH001/11431-4/2023. számú végzésével a Kérelmet visszautasította. Az alperes a végzést a BP/1008/06958-2/2023. számú végzésével megsemmisítette és az önkormányzati adóhatóságot új eljárás lefolytatására utasította.

[3] Az önkormányzati adóhatóság megismételt eljárásban a 2023. október 3-án kelt FPH001/11431-11/2023. számú határozatával a Kérelmet elutasította.

[4] A tartozás kapcsán megállapította, hogy az önkormányzati adóhatóság által a felperes jogelődjénél lefolytatott helyi iparüzési adó- és pénzügyi ellenőrzés megállapításait realizáló FPH001/1009-14/2017. számú határozat és e határozat elleni jogorvoslati eljárásban az alperes által hozott BP/1008/00891/3/2018. számú, az elsőfokú határozatot megváltoztató határozat alapján keletkezett. A végleges határozaton alapuló fizetési kötelezettségek esedékességének napja 2018. március 28-a volt. A végleges határozat ellen a felperes 2018. április 6-án keresetlevelet nyújtott be, amelyben azonnali jogvédelem keretében a határozat végrehajtására vonatkozóan a keresetlevél halasztó hatályának elrendelését kérte. Az elsőfokú bíróság azonnali jogvédelem iránti kérelmet elutasító végzését a másodfokú bíróság a 2018. október 3-án kelt 1.Kpkf.670.911/2018/2. számú jogerős végzésével helybenhagyta. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 25.K.32.346/2018/22. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította, majd a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság a 2020. március 12. napján kelt Kfv.I.35.258/2019/6. számú végzésével az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította. A megismételt eljárásban a Fővárosi Törvényszék, mint szervezeti jogutód a 2021. október 7. napján kelt 28.K.705.804/2020/23. számú ítéletével az alperes határozatának [4] bekezdését akként változtatta meg, hogy „eljárási költség nem merült fel, így annak mértékéről és viselésének módjáról nem rendelkezem”, a keresetet ezt meghaladóan elutasította. A Kúria, mint felülvizsgálati bíróság a 2022. március 31. napján kelt Kfv.V.35.018/2022/9. számú végzésével a fenti elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezte, az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította. Az ezt követően megismételt bírósági eljárásban a Fővárosi Törvényszék a 2022. október 26-án kelt 51.K.701.442/2022/3. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. A Kúria a 2023. január 26-án kelt Kfv.I.35.011/2023/2. számú végzésével a felperes felülvizsgálati kérelmét elkészttség okán visszautasította.

[5] Mindezekre figyelemmel - indokolása szerint - a tartozás 2018. évi esedékességű, így a végrehajtásához való jog 2018. december 31. napjától számított 4 év elteltével évül el. Az elévülés ugyanakkor a halasztó hatály elrendelése iránti kérelmet tartalmazó keresetlevél beérkezését követő naptól (2018. április 7.) a Kérelem jogerős elbírálásáig (2018. október 3.) nyugodott. Továbbá mivel 2023. június 16-án végrehajtási cselekményt foganatosított azzal, hogy hivatalból átvezette a felperes adószámláján fennálló túlfizetést a felperes bíróság számláján fennálló tartozásra, ezért az elévülés 6 hónappal meghosszabbodott. Mindezek alapján leszögezte, hogy a tartozás végrehajtásához való jog 2023. december 28-án fog elévülni. Az elévüléssel kapcsolatos megállapítását az adóhatóság által foganatosítandó végrehajtási eljárásokról szóló 2017. évi CLIII. törvény (a továbbiakban: Avt.) 16. § (1)

bekezdés c) pontjára, 19. § (1) és (5) bekezdésére, 6. §-ára, az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (a továbbiakban: Art.) 74/A. § (1) bekezdésére alapította.

[6] A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes a BP/1008/06958-6/2023. számú határozatával az önkormányzati adóhatóság határozatát helybenhagyta, majd a felperes által indított közigazgatási perben a Fővárosi Törvényszék a 41.K.700.687/2024/8. számú ítéletével az alperes határozatát megsemmisítette és az alperest új eljárás lefolytatására kötelezte.

[7] Az új eljárásban az alperes a 2024. november 20. napján kelt BP1010/00210-9/2024. számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta. Kifejtette, hogy a határozaton alapuló fizetési kötelezettség 2018. március 28-án vált esedékessé, addig lehetett pótlékmentesen teljesíteni azt és egyúttal az ekkor vált végrehajthatóvá, ekkor nyílt meg a végrehajtáshoz való jog. Hangsúlyozta az Avt. 19. § (1) bekezdése nem azt mondja meg, hogy mikor kezdődik az elévülés, hanem azt, hogy a tartozás végrehajtásához való jog az esedékesség naptári évének utolsó napjától számított 4 év elteltével évül el. Az elévülés tehát nem 2018. december 31-én kezdődött, hanem az elévülés kezdete az adófizetési kötelezettség esedékességének időpontjához kapcsolódik és ezáltal a halasztó hatály elrendelése iránti kérelem miatti nyugvást az elévülési idő számításakor figyelembe kellett venni. Kifejtette, hogy az adózó esetében a végrehajtáshoz való jog a halasztó hatály elrendelése iránti kérelmet tartalmazó keresetlevél beérkezését követő naptól (2018. április 7. napjától) szünetelt, továbbá az Avt. 19. § (5) bekezdése alapján 2018. április 7. napjától 2018. október 3-ig a jogerős döntéséig nyugodott. A nyugvás ideje 179 nap. Utalva az Art. 74/A. § (1) bekezdésére hangsúlyozta, hogy az önkormányzati adóhatóság végrehajtási cselekményként 2023. június 16. napjával hivatalból átvezette az adózó adószámláján fennálló túlfizetést a bírság számláján fennálló tartozás részbeni rendezése céljából. Összességében megállapította, hogy az adózó adószámláján még fennálló tartozás 2018. évi esedékességű, így annak végrehajtásához való jog a 2018. év utolsó napjától számított általános szabályok szerint 4 év, amely a kifejtettek alapján 6 hónappal meghosszabbodott a végrehajtási cselekményre figyelemmel, továbbá 179 napig nyugodott és mindezekre figyelemmel a tartozás végrehajtásához való jog 2023. december 28. napján fog elévülni.

A kereset és a védírat

[8] A felperes keresetlevelében elsődlegesen az alperes határozatának megváltoztatását és a tartozás elévülés miatti törlését; másodlagosan annak megsemmisítését és új eljárás elrendelését kérte. Álláspontja szerint az alperesi határozat nem jogszerűen került kiadmányozásra, mivel ugyan tartalmazza az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Air.) 73. § (1) bekezdés d) pontja szerinti adatokat, de a tényleges aláírás ezzel ellentétes adattartalommal történt, mivel a határozat elektronikus aláírást tartalmaz, azonban az nem személyhez kapcsolódik, ezért nem állapítható meg, hogy személy szerint ki volt a kiadmányozó.

[9] A keresetben támadott másik jogkérdés az elévülés kezdetének megállapítását érintette. A felperes állította, hogy az elévülés kezdő időpontja az Avt. 19. § (1) bekezdése

szerint az esedékesség naptári évének utolsó napja, ezért a tartozás végrehajtásához való jog az Avt. 19. § (1) bekezdése alapján 2022. december 31-én elévült. A bírósági eljárásban a felperes halasztó hatály elrendelése iránti kérelméhez kapcsolódóan a 2018. április 7-e és 2018. október 3-a közötti időszak nem vezethetett az elévülés nyugvásához, mert a halasztó hatály iránti kérelmet 2018. október 3-án utasították el jogerősen, vagyis azt megelőzően, hogy az elévülés megkezdődött volna, így a nyugvás szabályai ebben az eljárásban értelmezhetetlenek, mivel az elévülés nyugvására csak annak kezdő időpontját követően kerülhet sor. Hivatkozott a fellebbezés-kiegészítés mellékleteként csatolt NAV határozatra és a Kúria Kfv.I.35.269/2020/8. számú ítéletére.

[10] Az alperes védiratában - határozati álláspontját fenntartva - a kereset elutasítását kérte. Sérelmezte, hogy a kiadmányozással kapcsolatosan a felperes a korábbi eljárásban nem terjesztett elő kifogást.

Az elsőfokú ítélet

[11] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. Ítélete indokolásában rögzítette, hogy önmagában az a körülmény, hogy a bíróság által elrendelt új eljárásban hozott határozatról van szó nem eredményezte azt, hogy a felperes a keresetében a korábbi bírósági eljárásban megfogalmazott jogsérelmeken kívül további jogsérelmekre nem hivatkozhatott, a felperes az új eljárásban hozott határozattal szemben benyújtott keresetében vitássá tehetette az eljárási szabályok betartását, így a kiadmányozás jogszerűségét is vitathatta. A határozat kiadmányozásával kapcsolatos kereseti hivatkozást a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 323. § (1) és (4) bekezdése szerinti feltételeknek megfelelőnek találta, mert az alperes határozatán a „Budapest Főváros Kormányhivatala” minősített tanúsítványon alapuló fokozott biztonságú elektronikus bélyegző és minősített időbélyegző került elhelyezésre, így a határozat, elektronikus közokiratnak minősül, alperesi határozat kiadmányozása jogszerű volt. Kifejtette, hogy jogi személy esetében az elektronikus aláírásnak az elektronikus bélyegző elhelyezése is megfelel, az okiraton nem kell feltétlenül a jogi személy nevében aláírni jogosult természetes személy elektronikus aláírását elhelyezni, mivel erre vonatkozó jogszabályi kikötés nincs.

[12] A tartozás végrehajtásához való jog elévülését vizsgálva a törvényszék kifejtette, hogy a végrehajtás már lejárt esedékességű, végleges és ekként végrehajtható tartozások tekintetében rendelhető el, illetőleg foganatosítható, ezért a végrehajtáshoz való jog elévülése, mint az igényérvényesítés jogi akadálya a végrehajtási eljárás kezdeményezhetőségének kezdő időpontjával esik egybe. Ebből következik, hogy a felperes tartozása elévülésének kezdő időpontja az esedékesség időpontját követő naptól indult, amely a 2018. március 28-át követő nap. Osztotta a bíróság az alperesi jogi álláspontot abban a körben, hogy az Avt. 19. § (1) bekezdése az elévülés kezdő időpontjára nem tartalmaz konkrét előírást. Az ott megjelölt esedékesség naptári évének utolsó napja kizárólag azt szolgálja, hogy az elévülés végső időpontja a normaszöveg alapján pontosan és egyértelműen megállapíthatóvá váljon. A végrehajtáshoz való jog elévülése kezdő időpontjának ekkénti értelmezéséből pedig az következik, hogy az Avt. 16. § (1) bekezdés c) pontja szerint az adóhatósági döntés ellen indított közigazgatási per során az első alkalommal előterjesztett halasztó hatály elrendelése iránti kérelemnek az adóhatóság tudomására jutása napját követő naptól a kérelem jogerős

elbírálásáig tartó időszakot a végrehajtási eljárás szüneteléseként és ezáltal a 19. § (5) bekezdése alapján a végrehajtáshoz való jog elévülése szempontjából az elévülési idő nyugvásaként kell figyelembe venni. Ezért helytállóan állapította meg az alperes, hogy a halasztó hatály elrendelése iránti kérelem benyújtásának napját követő naptól, azaz 2018. április 7-től a másodfokú bíróság 1.Kpkf.670.911/2018/2. számú jogerős végzésének meghozataláig, azaz 2018. október 3-ig tartó időszakban a végrehajtási eljárás szünetelt, és annak hatálya alatt az elévülés nyugodott. A nyugvás folytán kiesett idővel az elévülés ideje kitolódik, vagyis a kiesett idő az elévülés időtartamát meghosszabbítja.

[13] Kifejtette, hogy a végrehajtáshoz való jog elévülése kezdő időpontjára vonatkozó jogszabályi értelmezés nem mond ellent a Kúria Kfv.I.35.269/2020/8. számú ítéletében foglaltaknak. Annak tényállása ugyanis a jelen ügy tényállásától eltér, mivel abban az ügyben nem volt olyan, az esedékesség naptári évében bekövetkezett körülmény, amely az elévülés nyugvását idézte elő. A hivatkozott másik NAV határozat az alperesi határozat jogszerűségére kihatással nem volt, azt a megelőző eljárásban az alperesnek és ezáltal a jelen perben a bíróságnak nem kellett figyelembe vennie.

[14] Megállapította mindezek alapján a törvényszék, hogy az alperes jogszerűen vette figyelembe a 2018. április 7. és 2018. október 3. közötti időtartamot (179 nap) az elévülés nyugvásaként, amely az alapesetben 2022. december 31-én lejáró elévülési időt meghosszabbította, ami azt is eredményezte, hogy a 2023. június 16-án foganatosított végrehajtási cselekményre az elévülési időn belül került sor és azzal az Avt. 19. § (1) bekezdés második mondata alapján az elévülési idő meghosszabbodott, így a végrehajtáshoz való jog elévülése beálltának időpontja 2023. december 28. napja. Az ezt megelőzően 2023. május 10. napján benyújtott kérelem alapján elévülés címén a tartozás törlésének nem volt helye, így alperes jogszerűen utasította el a kérelmet.

A befogadással érintett körben a felülvizsgálati kérelem és az ellenkérelem

[15] A jogerős ítélet ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a jogerős ítélet megváltoztatását és az alperes határozatának az elsőfokú határozatra kiterjedő hatállyal történő megsemmisítését; másodlagosan a fentiekben túlmenően az elsőfokú hatóság új eljárás lefolytatására kötelezését; harmadlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását kérte.

[16] A követelés elévülésével kapcsolatban hangsúlyozta, hogy a felperes korábbi keresetében előadott végrehajtás felfüggesztése iránti kérelmét a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 2018. július 19. napján kelt 25.K.32.346/2018/2. számú végzésével elutasította, amit a fellebbezését követően a Fővárosi Törvényszék 2018. október 3-án kelt jogerős 1.Kpkf.670.911/2018/2. számú végzésével helybenhagyott, még a végrehajtási jog elévülésének megkezdődése előtt. Az Art. 164. § (6), (7) bekezdését, az Avt. 16. § (1) bekezdés c) pontját, 19. § (1), (2), (4), (5) bekezdését idézte és előadta, hogy mind a két esetben a törvény egyértelműen fogalmaz, és az elévülés kezdő időpontjaként az esedékesség naptári évének utolsó napját, jelen esetben 2018. december 31-ét jelöli meg, ez az elévülés

kezdő időpontja. Mivel a bírósági eljárásban a végrehajtás felfüggesztését, azaz az azonnali jogvédelmet a bíróság nem rendelte el és a kötelezettségek kapcsán végrehajtásra nem került sor, így a jogszabályban előírt határidők leteltek, a korábbi tartozáshoz kapcsolódó végrehajtási jog elévült 2022. december 31-én. Az eljárás első- és másodfokú hatósága megelégedett arról, hogy a fentiek szerint a bíróság elutasította a felperes kérelmét, amit a másodfokon eljáró bíróság végzésével helybenhagyott. Idézte az alperesi határozatot az elévülés nyugvásával kapcsolatban kifejtett indokolás körében és előadta, hogy az alperes érdemi indokolást nem adott, csak kijelentette, hogy a törvény idézett szövege nem az elévülés kezdő időpontját határozza meg, hanem azt, hogy a tartozás végrehajtásához való jog az esedékesség naptári évének az utolsó napjától számított 4 év elteltével évül el. Felperes szerint ez pont ugyanazt jelenti, amit felperes is állít, hogy ettől az időponttól kell az elévülést számítani, arra azonban alperes nem adott magyarázatot, hogy az elévülés kezdő időpontja előtt bekövetkezett nyugvást miként lehet figyelembe venni.

[17] Idézte a Kúria Kfv.I.35.269/2020/8. számú határozatának [13], [32] bekezdéseit és kifejtette, hogy mivel felperes végrehajtás felfüggesztési kérelmét még az előtt jogerősen elutasították mielőtt az elévülés megkezdődött volna, a meg sem kezdődött elévülés pedig nyugodni sem tudott, hiszen meg sem kezdődött még, vagyis a nyugvás szabályai ebben az eljárásban értelmezhetetlenek, a hatóságnak a teljes elévülési időszak rendelkezésre állt, hogy követelését akadálytalanul érvényesítse, azonban ezen lehetőséggel saját döntésének megfelelően nem élt. Álláspontja szerint az alperes végzése jogsértő, kérte annak rögzítését, hogy a végrehajtási jog elévülésének nyugvására csak annak kezdő időpontját követően kerülhet sor és az elévülés megkezdése előtt fennálló olyan állapot, amely a végrehajtás szünetelését eredményezi a később megkezdődő végrehajtás elévülésének záró időpontját nem érinti. Ennek megfelelően kérte az alperesi végzés módosítását, az elévülés megállapítását 2022. december 31-ei időponttal. Idézte a jogerős ítéletnek e körben kifejtett álláspontját ([27], [28], [30], [31] bekezdés).

[18] A jogerős ítélet megállapításával szemben álláspontja szerint az Avt. 19. § (1) bekezdése nyelvtani és logikai szempontból is egyértelműen az elévülés számítása körében az elévülés kezdő időpontját határozza meg, de nemcsak a jogszabályszöveg, hanem a logika szabályai szerint is értelmetlen lenne, ha egy határidőszámítást a határidő számításának kezdő időpontja előtti esemény befolyásolhatna. A törvény szövege eleve az adóhatóság számára kedvező feltételekkel számítja az elévülést, mivel nem a konkrét előírás megtörténtéhez köti azt, hanem általánosító jelleggel az adott év utolsó napjához. Ez az adózónak kedvezőtlen számítási mód indokolható azzal, hogy kiszámíthatóbbá és a kézbesítési és hasonló technikai körülményektől függetlenné, kvázi normatívvá teszi az elévülés számítását. Arra viszont sem jogszabályi utalás, sem logikai, sem életszerűségi indok nincs, hogy olyan körülmények, amelyek olyan időszakban merülnek fel, amelyek már egyébként is a jogerős hatósági előírás után, az elévülés számításának megkezdése előtt merültek volna fel, az elévülést meghosszabbítsák, hiszen ez már dupla, a jogszabályban nem meghatározott kedvezményt eredményezne az adóhatóságnak. A meg sem kezdődött elévülés nyugodni sem tudott, hiszen meg sem kezdődött még, vagyis a nyugvás szabályai ebben az eljárásban értelmezhetetlenek. A hatóságnak a teljes elévülési időszak rendelkezésre állt, hogy követelését akadálytalanul érvényesítse, azonban ezen lehetőséggel saját döntésének megfelelően nem élt. Hangsúlyozta, hogy a bíróság által elfogadott értelmezés olyan bizonytalan helyzetet eredményezne, ami nemcsak az általánosan alkalmazott adóhatósági joggyakorlattal lenne ellentétes, de bizonytalan jogi helyzetet is teremtene. Az Avt. szövegezése megegyező logikájú és szövegezésű, mint az adójog területén alkalmazott elévülési szabályok és azok értelmezése

kapcsán sem ismert olyan precedensképes döntés, ami a jogerős ítéletben foglalt jogértelmezést támasztaná alá [Art. 202. § (1) bekezdés].

[19] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte. Az elévülés kapcsán leszögezte, a felperesi érvelés konklúziója nem vezethető le az irányadó jogszabályokból. Az alperes nem ért egyet azzal a felperesi állásponttal, hogy az Avt. 19. § (1) bekezdéséből levezethető lenne az, hogy a jogi norma az elévülés kezdetére tartalmazna előírást, ez az álláspont sem nyelvtani, sem logikai, rendszertani értelmezés útján alappal nem képviselhető. Idézte a 2017. december 31-ig hatályban volt a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 73/A. § (1) bekezdés d) pontját és (4) bekezdését, az adózás rendjéről szóló korábban hatályban volt 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: régi Art.) 5. § (1) bekezdését, az Air. 74. § (1) bekezdését, valamint (2) bekezdés c) pontját, 76. § (3) bekezdés a) pontját, továbbá régi Art. 37. § (1) bekezdését és az Art. 62. §-át. Kifejtette az esedékesség a véglegességet követő 15. nap, azaz jelen esetben 2018. március 28. Ekkor vált esedékessé (azaz eddig lehetett pótlégmentesen megfizetni) és egyúttal ekkor vált végrehajthatóvá az adókülönbözlet és hozzá kapcsolódó jogkövetkezmények, ekkor nyílt meg a végrehajtáshoz való jog. Az elévülés nem 2018. december 31-én kezdődött el, az adófizetési kötelezések esedékességét a törvény mindig pontosan meghatározza, az elévülés kezdete biztonsággal fűzhető ehhez az időponthoz. Az Avt. 19. § (1) bekezdése nem azt mondja meg, hogy mikor kezdődik az elévülés, hanem azt, hogy a tartozás végrehajtásához való jog az esedékesség naptári évének az utolsó napjától számított 4 év elteltével évül el. Mivel az esedékesség időpontja 2018. március 28. napja, a tartozás végrehajtásához való jog ekkor már megnyílt, így a határozat végrehajtható volt. Azonban a végrehajtás elévülését az esedékesség naptári évének utolsó napjától (2018. december 31.) számított 4 év elteltével áll be. Az ismertetett jogszabályok alapján az elévülés alapesetben 2018. december 31. napját követő 4 év elteltével 2022. december 31. napjával állt volna be, azonban a felperes jogelődje keresetlevelet és abban azonnali jogvédelem iránti kérelmet nyújtott be a jogerős határozat ellen, amelynek beérkezése napját követő naptól 2018. április 7-től a végrehajtási jog szünetelt, illetve nyugodott az elévülés. A végrehajtáshoz való jog nyugvásának záró napja 2018. október 3., ugyanis ekkor került jogerősen elbírálásra felperes azonnali jogvédelemmel kapcsolatos kérelme (Fővárosi Törvényszék 1. Kpkf.670.911/2018/2. számú végzése). A végrehajtási jog nyugvásának ideje 179 nap. Továbbá az önkormányzati adóhatóság végrehajtási cselekményt hajtott végre, az Art. 74/A. § (1) bekezdése alapján hivatalból átvezette az adózó adószámláján lévő túlfizetést a bírságszámlára az azon fennálló hátralék csökkentése érdekében. Ez a jogszabályi rendelkezések értelmében további 6 hónappal meghosszabbította az elévülést. Ezért jogszerűen került megállapításra, hogy az adószámlán fennálló tartozás 2023. december 28. napján évül el.

[20] Érthetetlennek tartotta a felperesnek azt az érvelését, hogy az Art. 164. § és Avt. 16. § és 19. § jogi normái egybevetése során a felülvizsgálati kérelemben miért helyezkedhet arra az álláspontra, hogy tárgyi ügyben a fenti jogi normák az elévülés kezdő időpontját jelölnék meg oly módon, hogy az esedékesség naptári évének utolsó napja 2018. december 31. lenne. Nehezményezte, hogy a felülvizsgálati kérelem felveti, hogy az alperesi határozat nem adott érdemi indokolást e körben, értetlenségét fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy az általa az indokolásban megjelenített érvelésen túl még felperes milyen érdemi indokolást várt az alperestől. A felperes teljes mértékben félreérti továbbá a felülvizsgálati kérelemben a Kfv.I.35.269/2020/8. számú ítélet idézett részét, ami nem azt jelenti, hogy 2016. december

31-én kezdődött volna az elévülés, hanem csak azt, hogy attól az időponttól számolva 2020. december 31-én áll be az elévülés.

A Kúria döntése és jogi indokai

[21] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján a joggyakorlat továbbfejlesztésének biztosítása érdekében fogadta be, mivel a felülvizsgálati kérelemben foglaltak kellően valószínűsítették az ügy érdemére kiható annak az elvi jogkérdésnek a vizsgálata szükségességét, hogy az Avt. 19. § (1) bekezdése alapján az elévülés kezdő időpontja milyen időpontban határozható meg. Ennek a jogkérdésnek az eldöntésétől függően kellett vizsgálni, hogy a perbeli esetben a végrehajtási jog szünetelése folytán az elévülés nyugodott-e.

[22] A Kúria a jogerős ítéletet kizárólag a befogadással érintett körben vizsgálta, ezért nem volt a felülvizsgálat tárgya a kiadmányozás jogszerűsége, illetve az sem, hogy az ítélet eltért-e más kúriai ítélettől, így a Kúria ezeket a jogkérdéseket nem vizsgálta.

[23] A felülvizsgálati kérelem - az alábbiakban kifejtettek szerint - alapos.

[24] A Kúria a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó 108. § (1) bekezdése alapján a befogadással érintett körben a felülvizsgálati kérelem és az ellenkérelem keretei között bírálta felül a jogerős ítéletet, a döntést a jogerős döntés meghozatalakor rendelkezésre álló iratok alapján hozta meg [Kp. 120. § (5) bekezdés].

[25] Az Avt. 19. § (1) bekezdése a végrehajtáshoz való jog elévülésére vonatkozóan az általános elévülési szabályoktól eltérő, speciális adójogi szabályozást állapít meg. E speciális szabályozás értelmezése során elsődlegesen a normaszöveg nyelvtani jelentéséből, valamint a jogintézmény dogmatikai funkciójából kell kiindulni.

[26] A jogszabály első mondata szerint a tartozás és a meghatározott cselekmény végrehajtásához való jog „az esedékesség naptári évének utolsó napjától számított négy év elteltével” évül el. E megfogalmazás – szemben az alperes és az elsőfokú bíróság álláspontjával – nem pusztán az elévülés bekövetkezési időpontját határozza meg, hanem a „...napjától számított” fordulat nyelvtani jelentése folytán egyértelműen kijelöli az elévülés kezdő időpontját is. A „-tól számított” kifejezés a magyar jogi nyelvben időtartam kezdetére utal, ennek ellenkező értelmezése a nyelvtani értelmezés alapvető szabályaival lenne ellentétes.

[27] Ezt támasztja alá a Kúria - felperes által helyesen hivatkozott - Kfv.I.35.269/2020/8. számú ítélete [13] bekezdése is, amely az elévülési idő számításának helyes módjára utalt

amikor kimondta, hogy „Ezért az elévülési idő négyéves időtartama 2016. december 31-étől számolva 2020. december 31-én áll be.” E megállapítás nem csak az elévülés bekövetkeztének időpontjára, hanem annak kezdő időpontjára is utalt.

[28] Ebből következően az Avt. 19. § (1) bekezdéséből az a jogalkotói akarat olvasható ki, hogy az adójogi végrehajtási jog elévülése nem az esedékesség időpontjában, hanem attól elválasztva, az esedékesség évének utolsó napján kezdődik meg. Ez a megoldás az adójogi sajátosságaira tekintettel állapít meg egységes, naptári évhez kötött kezdő időpontot, amely eltér az általános polgári jogi elévülési modelltől, és ezáltal speciális adójogi elévülési konstrukciót hoz létre.

[29] E speciális konstrukcióból az következik, hogy az elévülés csak e kezdő időponttól értelmezhető. Az elévülés folyásának megkezdése előtti időszakban – vagyis a követelés esedékessé válásának időpontja és az esedékesség évének utolsó napja között – az elévülés joghatásai fogalmilag nem állhatnak be, mivel maga az elévülési idő még nem kezdődött meg. Ennek megfelelően az ezen időszakban tanúsított hatósági vagy ügyféli magatartások elévülési joghatással nem járhatnak.

[30] Az Avt. 19. § (1) bekezdés második mondata szerint, amennyiben az adóhatóság végrehajtási cselekményt foganatosít, az elévülés hat hónappal meghosszabbodik. E rendelkezés értelmezése szükségképpen feltételezi az elévülés folyamatban létét. A „meghosszabbodik” kifejezés kizárólag olyan időtartamra vonatkozhat, amely már megkezdődött. Olyan elévülési idő, amely még nem indult el, logikailag nem hosszabbítható meg, mivel nincs mit meghosszabbítani.

[31] Ebből következően az Avt. 19. § (1) bekezdés második mondata csak az elévülés folyása alatti időszakban foganatosított végrehajtási cselekményekre vonatkozhat, vagyis kizárólag az esedékesség naptári évének utolsó napját követően, a négyéves elévülési időn belül kifejtett végrehajtási cselekmények alkalmasak az elévülési idő hat hónappal történő meghosszabbítására.

[32] Az ezzel ellentétes értelmezés egyik alapvető hiányossága, hogy nem határozza meg egyértelműen az elévülés kezdő időpontját. Az az értelmezés, amely az elévülés bekövetkezési időpontját ugyan rögzíti, de annak kezdő időpontját nem, az elévülést időben lebegő, kiszámíthatatlan jogintézménnyé alakítja. Ez nemcsak az elévülés fogalmi lényegével ellentétes, hanem a jogbiztonság követelményével sem egyeztethető össze, mivel a jogalany számára nem teszi előre láthatóvá, hogy mikortól és milyen időtartamban áll fenn a végrehajtási jog.

[33] Az alperesi értelmezés további hibája, hogy olyan joghatást tulajdonít a végrehajtási cselekménynek, amely egy még meg nem kezdődött elévülési időre hatna. Ez az értelmezés nem indokolható, mivel a jogintézmények időbeli hatálya nem visszamenőleges, és egy jogi időtartam meghosszabbítása csak akkor értelmezhető, ha az időtartam már fennáll.

[34] A felülvizsgálati bíróság megjegyzi, nem tekinthető a szabályozás értelmezési hibájának vagy alkotmányosan aggályos következményének az sem, hogy a naptári évhez

kötött elévülési kezdő időpont következtében az év utolsó és első napján esedékessé váló kötelezettségek esetében az elévülési idő tényleges hossza eltérő. E különbség a naptári évhez kötött jogintézmények szükségszerű velejárója, amely objektív, előre látható és minden érintettre azonos módon alkalmazott időpontokon alapul, ezért nem sérti az egyenlő bánásmód követelményét, és nem teszi önkényessé az elévülési szabályozást. A jogalkotó e körben nem egyedi méltányossági szempontokat, hanem az adójogi viszonyok tömeges kezeléséhez szükséges, egységes és kiszámítható szabályozást valósította meg.

[35] Mindezek alapján az Avt. 19. § (1) bekezdésének helyes értelmezése szerint a végrehajtáshoz való jog elévülése az esedékesség naptári évének utolsó napján kezdődik meg, négy év elteltével következik be, és kizárólag az ezen időszak alatt foganatosított végrehajtási cselekmények alkalmasak az elévülési idő hat hónappal történő meghosszabbítására. A követelés esedékessé válásának időpontja és az adott év december 31. napja közötti időszak eseményei elévülési szempontból joghatás kiváltására nem alkalmasak.

[36] Így nem volt erre alkalmas jelen ügyben az, hogy a közigazgatási per bírósága a követelés esedékessé válásának időpontja és az adott év december 31. napja közötti időszak alatt elbírálta az adóhatósági döntés ellen indított közigazgatási per során az első alkalommal előterjesztett halasztó hatály elrendelése iránti kérelmet, majd azt a másodfokon eljáró bíróság helybenhagyta [Avt. 16. § (1) bekezdés c) pont].

[37] A Kúria mindezek alapján megállapította, hogy a jelenleg rendelkezésre álló adatok alapján a tárgyi ügyben a végrehajtáshoz való jog 2022. december 31. időponttal elévült. Mivel e tekintetben az elsőfokú bíróság eltérő jogértelmezése következtében eltérő, helytelen következtetésre jutott, csakúgy, mint az első- és a másodfokon eljáró adóhatóság, jogellenesen utasították el az elévülés megállapítása mellett a törlésre irányuló kérelmet, ezért a Kúria a Kp. 121. § (1) bekezdés b) pontja alkalmazásával az elsőfokú bíróság jogerős ítéletét megváltoztatta és az alperes határozatát az elsőfokú határozatra is kiterjedően megsemmisítette, az elsőfokú hatóság új eljárás lefolytatására kötelezése mellett.

[38] Az új eljárás során az önkormányzati adóhatóságnak a végrehajtási jog elévülése körében a fenti jogértelmezést kell követnie.

A döntés elvi tartalma

[39] *Az adójogi jogviszonyokban az elévülés, mint a közhatalmi jogérvényesítés időbeli korlátja csak akkor tölti be jogbiztonsági és korlátozó funkcióját, ha kezdő időpontja normatív módon előre és egyértelműen rögzített, ezért az Avt. 19. § (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a végrehajtási jog elévülése az esedékesség naptári évének utolsó napján kezdődik és kizárólag az ezt követő időszakban foganatosított végrehajtási cselekmények bírhatnak elévülési joghatással.*

Záró rész

[40] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 115. § (2) bekezdése értelmében alkalmazandó 107. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson bírálta el.

[41] A Kúria a pernyertes felperes részére a felülvizsgálati eljárásban felmerült perköltség összegét a felülvizsgálati tárgyaláson előterjesztett kérelmével egyezően, az általa megjelölt munkaórák száma alapján a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján állapította meg. A felperes ugyanakkor az elsőfokú peres eljárás során a perköltség iránti igényét jogszerűen nem számította fel, ezért a Kúria az arról való rendelkezést a Pp. 81. § (1) bekezdése értelmében mellőzte.

[42] Az elsőfokú és felülvizsgálati eljárásban felmerült, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 45/A. § (1) bekezdése, 50. § (1) bekezdése szerinti mértékű, a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt kereseti és felülvizsgálati eljárási illeték az alperes Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontján alapuló személyes illetékmentessége folytán a Kp. 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 102. § (6) bekezdése alapján az állam terhén marad.

[43] Az ítélet elleni további felülvizsgálatot a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2026. január 8.

dr. Márton Gizella s.k.

dr. Demjén Péter s.k.

dr. Darák Péter s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

Ságiné dr. Márkus Anett s.k.

dr. Stefancsik Márta s.k.

bíró

bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő

